

รู้มนต์ รู้ความหมาย

ข้าพเจ้า .....

.....
ผู้สมทบทุนสร้างหนังสือนี้ ให้ผู้รับและผู้สนใจ ได้ทราบ
ที่มาความหมาย ของบทสวดมนต์ภาวนาต่างๆ อันเป็น
พระธรรมคำสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้า ได้ชี้ทางสว่าง
ทางเจริญ ในการปฏิบัติธรรมดำเนินชีวิต ได้มีส่วนช่วย
บำรุงศาสนา แต่พระสงฆ์ผู้ปฏิบัติชอบดีแล้ว ได้สืบทอด
พระศาสนา ให้เจริญรุ่งเรืองสืบต่อไป

ด้วยการสร้างบุญกุศลในครั้งนี่ของข้าพเจ้า ขอจง
บังเกิดประโยชน์สุข เกิดปฏิภาณปัญญาเฉลียวฉลาด
ธนสารสมบัติ เจริญด้วยสิริ อายุ วรรณะ สุขะ พละ
เมตตาบารมี และสำเร็จมรรคผลนิพพาน ด้วยอำนาจ
แห่งพระรัตนตรัยอันศักดิ์สิทธิ์ ตลอดกาลนาน เทอญฯ

ข้าพเจ้า ขออุทิศบุญกุศล ในการสร้างหนังสือ ครั้งนี้
แต่ .....

เพื่อ .....

ทุกคนที่ถือตัวว่าเป็นพุทธศาสนิกชน จะต้องศึกษาพระพุทธรศาสนาตามภูมิปัญญา ความสามารถ และโอกาสของตนที่มีอยู่ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจอย่างถูกต้อง กระทั่งขั้นในหลักธรรม เมื่อศึกษาเข้าใจแล้ว เห็นประโยชน์แล้ว ก็น้อมนำมาปฏิบัติ ทั้งในการดำเนินชีวิตประจำวัน และการทำงานของตน เพื่อให้เกิดความสุขความสงบร่มเย็น และความเจริญงอกงามในชีวิต เพิ่มพูนขึ้นเป็นลำดับ ตามขีดความสามารถปฏิบัติของแต่ละคน ถ้าชาวพุทธรู้ธรรมะ ปฏิบัติธรรมะอย่างถูกต้องทั่วถึงกันมากขึ้น การเบียดเบียน พระศาสนา ให้เศร้าหมองก็จะน้อยลง.

พระบรมราชาบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชมหาราช
พระราชทานเนื่องในพิธีเปิดการประชุมยุวพุทธิกสมาคมทั่วประเทศ ครั้งที่ ๖

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

รัฐมนตรีรู้ความหมาย. -นครราชสีมา: ซายเทค, 2549.

192 หน้า.

1. พุทธศาสนา. --บทสวดมนต์.

I. คณากร ศรีมิ่งมงคลกุล,

ผู้รวบรวม. II. ชื่อเรื่อง.

294.313

ISBN : 974-85120-7-X

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2549 จำนวน 2,550 เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2552 จำนวน 2,800 เล่ม

2 5 5 2 2 1 0 9 8 7 6 5 4 3 2 1

รวบรวมและจัดพิมพ์เพื่อให้ผู้ร่วมสร้าง ได้นำไปแจกจ่ายเป็นธรรมทาน

ผู้ที่สนใจจะร่วมสร้าง ในการพิมพ์ครั้งต่อไป โปรดแจ้งความจำนงได้ที่

สื่อธรรม 7/6 อาคารศรีมิ่งมงคล ถ.ปากช่อง-ลำสมพุง อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา 30130

บัญชีออมทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย สาขาปากช่อง ชื่อบัญชี สื่อธรรม เลขที่ 188-2-73999-2

โทร 0-4427-9451, โทรสาร 0-4431-6321 board@tidymedia.info

คนเราเมื่อมีลาภ ก็มีเสื่อมลาภ เมื่อมียศ ก็มีเสื่อมยศ เมื่อมีสุขก็มีทุกข์ เมื่อมีสรรเสริญ ก็มีนินทา เป็นของคู่กันเช่นนี้จะไป ถืออะไรกับปากมนุษย์ ถึงจะแสนดี มันก็ตี ถึงจะแสนชั่ว มันก็ชม นับประสาอะไรพระพุทธรูปเจ้าผู้ประเสริฐเลิศยิ่งกว่ามนุษย์ และเทวดายังมีมารผจญ ยังมีคนนินทาตีเตียนปดูชนอย่างเรา จะรอดพ้นจากโลกะธรรมดังกล่าวแล้วไม่ได้ ต้องคิดเสียว่าเขาจะตีก็ช่างชมก็ช่าง เราไม่ได้ทำอะไรให้เขาเดือดเนื้อร้อนใจ ก่อนที่เราจะทำอะไร เราคิดแล้วว่า ไม่เดือดร้อนแก่ตัวเราและคนอื่น เราจึงทำ เขาจะนินทาว่าใส่ร้ายอย่างไร ก็ช่างเขา บุญเราทำกรรมเราไม่สร้าง พยายามสงบกาย สงบวาจาสงบใจ จะต้องไปกังวลกลัวใครตีเตียนทำไม ไม่เห็นมีประโยชน์ เปลืองความคิดเปล่าๆ

จากธรรมะของพระยานรรัตนราชมานิตภิกขุ

กิตติกรรมประกาศ

พระครูปริชาตธรรม นธ.เอก, ปธ.๕, พธ.บ., คม.การบริหารการศึกษา เจ้าคณะตำบลปากช่อง เขต ๓ (ธ) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสพระอารามหลวง (ผจล.ชพ.) พระจริยานิเทศก์ประจำจังหวัดนครราชสีมา ผู้ให้คำแนะนำการใช้ภาษาบาลี และการขยายความในพระธรรมต่างๆ

พระอาจารย์สุมานภิกขุ สำนักสงฆ์ถ้ำสองตา ตำบลหนองน้ำแดง อำเภอปากช่อง ที่ช่วยกรุณา อภิทานภาษาอังกฤษ ในฐานะเจ้าของภาษาชาวอเมริกัน

พระเต็ม คตเวที พระนักปฏิบัติ วัดปอแดง ปักธงชัย ได้เสนอวิธีการปฏิบัติธรรมสำหรับฆราวาส

แหล่งข้อมูลต่างๆ อาทิเช่น หนังสืออมตพิธิพระครูอรุณธรรมรังษี, หนังสือในวาระต่างๆ และทุกท่านที่ให้ข้อมูลบน เว็บไซต์ต่างๆ เช่น www.dhammadham.org, www.watprom.iirt.net, www.larndham.net, www.84000.org, www.watkoutpra.com, www.wimutti.net, www.guanim.com, www.nkgen.com, www.salatham.com, www.banfun.com และที่ไม่ได้กล่าวถึงในที่นี้อีกมาก บ้างก็คัดลอกต่อกันจนไม่ทราบที่มาที่กราบขอภัยด้วยที่ไม่สามารถกล่าวถึงได้หมด บางส่วนก็ได้จากการศึกษารวบรวมแล้วเรียบเรียงใหม่ เพื่อให้เหมาะกับผู้สนใจในธรรมทั่วไป.

และที่ขาดไม่ได้คือผู้ร่วมสมทบทุน ญาติ มิตรสหายผู้ที่ใฝ่ธรรม และผู้ร่วมแสวงบุญทั้งหลาย อันเป็นแรงใจในการสร้างหนังสือ “รู้มันต์ รู้ความหมาย” และยังให้คำแนะนำกำหนดเนื้อหา ตรวจสอบ ออกแบบปก จนได้เป็นหนังสือสวดมนต์แปลแทรกธรรมะพิธิการ ไว้เป็นธรรมทานแก่ชาวพุทธ ผู้ใฝ่รู้ในธรรมของพระพุทธรูป ได้นำไปใช้บำเพ็ญกุศลเสริมสร้างบารมี และเป็นอนุสรณ์ที่ได้สร้างบุญร่วมกันในครั้งนี้ ให้สำเร็จลงได้ ตลอดจนได้มีการปรับปรุงในการพิมพ์ครั้งต่อๆมา

จึงขออนุโมทนาในบุญกุศล อันเกิดจากการที่ได้ร่วมสร้างหนังสือธรรมะนี้ ทานบารมีที่ได้ร่วมแจกจ่าย และผลบุญที่ได้ร่วมอนุโมทนาเมื่อผู้รับนำไปบำเพ็ญบุญต่อไป ด้วยบุญกุศลอันสูงยิ่งครั้งนี้ โปรดได้ส่งผลให้ทุกท่าน ทั้งที่ได้กล่าวถึงก็ดี ไม่ได้กล่าวถึงก็ดี ขอให้ท่านทั้งหลาย ได้ประสบความสำเร็จ รุ่งเรือง ทั้งทางโลกและทางธรรม เจริญด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ มั่งมี ศรีสุข ปลอดภัย ปลอดภัย ปลอดภัย มีธรรมเทพคุ้มครอง และสำเร็จมรรคผล นิพพาน ด้วยอำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย ได้โปรดปกป้องรักษาท่านทั้งหลาย ตลอดกาลนาน เทอญ

สารบัญ รૂมนต์ รૂความหมาย

หน้า

การสวดมนต์บทไหนที่ดีที่สุด, การสวดท่องพุทธมนต์คาถา	6-7
วิธีการอ่านภาษาบาลีเบื้องต้น, การออกเสียงแบบสังโยค-มคธ	8-9
บางส่วนของธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงแสดง อริยสัจ ๔, มรรค ๘	10-12
ฆราวาสธรรม ๔ จักร ๔ พรหมวิหาร ๔ อบายมุข ๖ ทิฏฐธัมมิกัตถา ๔	13-15
การฝึกสติ-สัมปชัญญะ วิธีการปฏิบัติแบบจิตตฺจิต How to Meditate	16-26
การทำบุญเลี้ยงพระ การบวชเป็นแม่ชี คำขอขมา คำลาสิกขา	27-30
ธรรม ๑๐ ประการสำหรับนักบวช บทปลงสังขาร	31-32
พิจารณาการสวดมนต์ การบูชาพระ คำอัญเชิญเทวดาขอพรพระ	33-34
คำขอขมาโทษ คำอาราธนา การกล่าวคำสักการบูชาพระรัตนตรัย	35-36
คำบูชาพระรัตนตรัย คำนมัสการพระพุทธเจ้า	37
คำนมัสการพระพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ	38-39
วิธีรับศีล คำอาราธนาศีล คำให้ศีล คำอาราธนาอุโบสถศีล	39-43
คำอาราธนาพระปริตร คำอาราธนาธรรม	44
บทสวดมนต์ทำวัตรเช้า ปุพพภาคนมการ	45-46
พุทธานิถุติ ธัมมานิถุติ สังฆานิถุติ	46-48
รัตนัตถยัปถนามคาถา สังเวคะปริทีปะกะปาฐะ	49-53
บทสวดมนต์ทำวัตรเย็น พุทธานุสสติ พุทธาภีคิตี	54-55
ธัมมานุสสติ ธัมมาภีคิตี สังฆานุสสติ สังฆาภีคิตี	56-59
คาถาเชิญขุมขุมเทวดา พระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ	60-62
ชัยชนะของพระพุทธเจ้า ชัยมงคลคาถา (พาหุงฯ)	63-65
การสวดพระปริตร ๗ ตำนาน ๑๒ ตำนาน นะโมการัญฐะกะคาถา	66-67
๑. มงคลสูตร ๓๘ ประการ, ๒. รตนสูตร (คาถาทำนํามนต์)	68-74
๓. กรณียเมตตาสสูตร (คาถาเมตตามหานิยม)	75-76
๔. ชันธปริตร, ๕. โอมปริตร (คาถานกขุงทองแคล้วคลาด)	77-80
๖. วัฏฏกปริตร (คาถาป้องกันอัคคีภัย), ๗. ธชัคคสูตร (คาถากำลังใจ)	80-82
๘. อากุณณปริตร (คาถาป้องกันภูตภัย), ๙. อังคสิมัลปริตร	82-89
๑๐. โพชฌังคปริตร (คาถารักษาโรค), ๑๑. อภัยปริตร (ป้องกันนิมิตร้าย)	90-92
๑๒. ชยะปริตร (ชะยัน โตฯ), ๑๓. มงคลจักรวาลใหญ่	92-96
๑๔. มงคลจักรวาลน้อย, ๑๕. เทเวตาอุยโยชนะนะคาถา(อัญเชิญเทวดากลับ)	97-99
ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก คำกรวดน้ำฯ อานิสงส์ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก	100-108

พระคาถาชินบัญชร พระคาถาสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี)	109-112
พุทธะมังคะละคาถา ประวัติสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี)	113
บทสวดมนต์ขอพร เจ้าแม่กวนอิมโพธิสัตว์ นำโมกวงซีอิมผู้สัก	114
คาถามงคลสิริ (เชี่ยวชาญเกิดเขี้ยวสิ้นจิว), คาถากวงซีอิมผู้สักแกมิ่งเผ่งอังก์	115
มหากรุณาธารณีสูตร (ไต่ปุยจิว), คาถามหาธารณี, คาถามนตราธารณี	116-119
แปะอี่ไต่สือซังจิว, กวงอิมแกมิ่งเผ่งอังก์	120-121
กวงอิมจิวไซ่วจิงเกง, คิวไซ่เตงเก็ง, จังกวงจิงเกง, จุยฮูจึ่งเก็ง	122-125
หมวดคาถาต่างๆ กลุ่มคาถาอาราธนา บูชาพระ คาถาหลวงปู่-หลวงพ่อา	126-133
กลุ่มคาถามงคล เมตตา อุปลัมภ์ เอ็นดู เจริจา สมังครงาน	133-135
กลุ่มคาถาสาริกาลิ้นทอง บูชานางกวัก เรียกทรัพย์ ค้าขายดี เสริมทรัพย์	136-138
กลุ่มคาถาโชคลาภ เดินทาง บุกป่า เพิ่มความสำเร็จ พิษผล กันไฟกันขโมย	139-141
กลุ่มคาถาป้องกันตัว กันภัย กันศัตรู กันรอยแปด กันผี กำแพงแก้ว	142-146
กลุ่มคาถารักษาโรค ห้ามเลือด แก้อาคม ขับไล่สิ่งร้าย ชนะโจรมาร ต่อสู	147-151
กลุ่มคาถาปลุกเสก คาถามหาอำนาจอิทธิฤทธิ์ แคล้วคลาด คงกระพัน	151-158
กลุ่มคาถาสะเดาะเคราะห์ต่ออายุบูชาดวง คาถาครอบจักรวาล	158-160
บทสวดมนต์ประจำวัน พระประจำวัน	161-164
คำถวายต่างๆ คำถวายสังฆทาน คำถวายสังฆทานอุทิศ	165-167
คำถวายทาน คำถวายรูปเทียนดอกไม้ คำภาวนาก่อเจตีย์ทราย	167-168
คำถวายข้าวพระพุทธ คำลาข้าวพระพุทธ คำถวายของใส่บาตร เงินทำบุญ	168
คำจบเงินทำบุญ คำจบทาน คำอธิฐานเวลาทำบุญ จบของถวายพระ	169
คำถวายผ้าไตร ผ้าอัจเจกจีวร ผ้าอาบน้ำฝน ผ้าป่า ผ้ากฐิน ผ้าจ่านำพรรษา	169-171
คำถวายพระพุทธรูป คำบูชาพระภูมิ-เจ้าที่ คำถวายเทียนพรรษา	171-172
คำถวาย ธง ยา ห้องสุขา อุโบสถ ศาลาโรงธรรม เสนาสนะ กุฏิ	173-174
คำถวายสะพาน หนังสือธรรมะ คัมภีร์พระธรรม	175
คำภาวนาเวลาเผาศพ คำภาวนาเวลารดน้ำศพ	176
คำภาวนาเวลาทอดผ้าบังสุกุล คำอธิษฐานเวลาปิดทองลูกนิมิต	176
คำแผ่เมตตา พีรห์มวิหารพรมมา แผ่เมตตาทั่วไตรภพ	177-178
พระคาถาเมตตาหลวง คำแผ่เมตตาตนเอง	179-184
การกรวดน้ำ อนุโมทนารัมภคาถา คำกรวดน้ำอิมินา (เย็น)	185-188
บทกรวดน้ำให้เจ้ากรรมนายเวร สัพพปัตติทานคาถา (เช้า)	188-190
คาถาแผ่ส่วนบุญกุศล คำอธิษฐานบารมี	190-191
คำถวายหนังสือธรรมะ อานิสงส์ของการแจกธรรมะและการสวดมนต์	192

ธรรม-พิธี

คำอาราธนา

ทำวัตรเช้า

ทำวัตรเย็น

ทำทาน

๑๒ ตำนาน

ยอดพระกัมม์ต่างๆ

ชินบัญชร

เจ้าแม่กวนอิม

มนต์คาถา

คำถวาย

แผ่เมตตา

การสวดมนต์ บทไหนที่ดีที่สุด?

หลวงพ่อบุช ฐานินโย ได้กล่าวไว้ว่า สวดมนต์นี้ดีทุกบท อย่าไปเชื่อว่าบทนั้นดี บทนี้ไม่ดี มนต์ต่างๆ นั้นมันเป็นคำสอนของพระพุทธเจ้า เป็นการเล่านิยายเรื่องพระพุทธเจ้าที่ท่านทำงานของท่าน มาเป็นบันทึกผลงานของพระพุทธเจ้า เช่น มงคลสูตรปวารณอะไร และทรงแสดงธรรมว่าอย่างไร กรณียเมตตาสสูตรปวารณอะไร แสดงธรรมว่าอย่างไร มันเป็นบทบันทึกคำสอนของพระพุทธเจ้า เช่นอย่าง อัมมจักกัปปวัตตนสูตร ก็เป็นบันทึกที่พระองค์ทรงแสดงธรรมเทศนาเป็นกัณฑ์แรกโปรดใคร ที่เขาไปกำหนดหมายว่าสวดนั้นถึงจะดี สวดนี้ถึงจะดี อันนั้นเขาสอนกันมีแนวโน้มไปในทางไสยศาสตร์ พวกไสยศาสตร์นี่อย่าไปสนใจ ขึ้นเรียนไสยศาสตร์ไปกลายเป็นผีใหญ่หมด สวดมนต์ที่พระพุทธเจ้าเทศน์เอาไว้เป็นการทรงจำคำสอน สวดมนต์หลักก็คือสวด พุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ เป็นการไหว้ครู คือไหว้พระพุทธเจ้า คุณธรรมของพระพุทธเจ้า และสาวกของพระพุทธเจ้า ผู้นำศาสนา มาในการสวดมนต์นี้เช่นเราสมมุติว่าสวด “อิติปิโส ภาคะวาอะระหัง สัมมาสัมพุทธโธ” ทำสติให้มันรู้ชัดๆ มันก็เป็นภาวนาไปในตัว อะไรก็ตามที่เราารู้ เช่น ตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ เป็นสื่อสัมพันธ์กับโลกภายนอก ตาเห็นรูป มีสติ ถ้ามันเกิดรักเกิดชอบก็พิจารณา ถ้ามันเกลียดก็พิจารณา ให้มีสติรู้อยู่ตลอดเวลา

อย่าไปสนใจเรื่องของคนอื่น เรามั่นคงในพระธรรม พระวินัย ในข้อวัตรปฏิบัติของเรา รักษาศีลวินัยให้ดี เอาใจใส่การปฏิบัติให้ดี เราไปอยู่ในสำนักไหน พักในสำนักไหน กิจวัตรของวัดนั้นเขามีอะไร ให้อนุโลมปฏิบัติตามเขา ถ้าเราไม่ชอบอย่าไปขวางเขา ถ้าไม่ชอบระเบียบวิธีการของวัดนี้เราก็ไม่ต้องอยู่ ก็ต้องไปแสวงหาที่อื่น อย่าเอามติของเราไปขัดเขาเมื่อเรายังไม่พ้นนิสสัยมุตก^๑ แม้ว่าเราอายุพรรษาพันห้าแล้ว ถึงจะพ้นนิสสัยมุตกแล้ว จะไปศึกษาปฏิบัติในสำนักไหน ก็ต้องรู้จักพระธรรมวินัยอุบายวิธี แก้ไขปัญหาตัวเอง ถ้าหากว่ายังไม่เข้าใจสิ่งเหล่านี้ ๑๐๐ พรรษาก็ยังไม่พ้น ที่นี้เรายังแสวงหาครูบาอาจารย์เพื่อการปฏิบัติอยู่ ก็แสดงว่าเรายังไม่พ้นนิสสัยมุตก เพราะเรายังไม่เข้าใจหลักการปฏิบัติ

๑. นิสสัยมุตก - หมายถึงผู้รู้ ผู้หลุดพ้นแล้ว หรือผู้ที่บวชเรียนเกิน ๕ พรรษาที่อนุญาตให้ออกจุดงค์โดยอิสระได้